

Chemări la Hristos - Rufe zu Christus

Nr. 98, Iunie 2020

98. Ausgabe, Juni 2020

Rumänisch-orthodoxe Kirche feiert Jubiläum ihrer Autokephalie*

Anerkennung der Selbstständigkeit der Kirche erfolgte im April 1885 -1925 wurde die orthodoxe Kirche Rumäniens zum Patriarchat erhoben

Die rumänisch-orthodoxe Kirche feiert den 135. Jahrestag der Verleihung der Autokephalie. Der formalen Anerkennung der Selbstständigkeit der orthodoxen Kirche Rumäniens war im 19. Jahrhundert eine längere Auseinandersetzung mit dem Ökumenischen Patriarchat vorangegangen. Die Unabhängigkeit des neugebildeten rumänischen Staates wurde 1878 anerkannt, 1881 wurde Rumänien zum Königreich erhoben. Am 23. November 1882 beschloss der Heilige Synod der Kirche von Rumänien einstimmig einen „Synodalakt“, in dem die Zuerkennung der Autokephalie an die rumänische Kirche gefordert wurde. Der rumänisch-orthodoxe Patriarch Daniel hatte zu Jahresbeginn betont, dass dieser „Synodalakt“ die Beziehungen zwischen der orthodoxen Kirche in Rumänien und dem Ökumenischen Patriarchat völlig verändert habe, wie der Informationsdienst der Stiftung „Pro Oriente“ berichtet. Der Ökumenische Patriarch Joachim IV. bestätigte am 25. April 1885 offiziell die Anerkennung der Autokephalie der rumänisch-orthodoxen Kirche. Damit habe er ausdrücklich die Gleichwertigkeit der Autokephalie der rumänisch-orthodoxen Kirche mit der „kanonischen Autorität“ der anderen orthodoxen Schwesterkirchen hervorgehoben, erklärte Patriarch Daniel im Zuge der Feierlichkeiten. Aufgrund dessen weicht die rumänisch-orthodoxe Kirche auch selbst das

für die Sakramentenspendung benötigte Heilige Chrisam. Zuletzt geschah das am Gründonnerstag des Vorjahrs -zum 22. Mal seit Zuerkennung der Autokephalie im Jahr 1885.

Nach dem Ende des Ersten Weltkriegs wurden auch die orthodoxen Eparchien in den zuvor unter ungarischer, österreichischer oder russischer Herrschaft stehenden Landesteilen mit der rumänisch-orthodoxen Kirche vereinigt. Vor 95 Jahren wurde die rumänisch-orthodoxe Kirche schließlich in den Rang eines Patriarchats erhoben. Der erste Patriarch ab 1925 war Miron Cristea, der ab 1938 für ein Jahr (bis zu seinem Tod) während der "Königsdiktatur" von Carol II. als Regierungschef amtierte.

In der Tradition des Apostel Andreas

Die rumänisch-orthodoxe Kirche betrachtet sich selbst als „apostolische“ Kirche, weil der Apostel Andreas im 1. Jahrhundert in der heutigen Dobrukscha und in benachbarten Gebieten das Evangelium gepredigt haben soll. Mit circa 22 Millionen Mitgliedern – 87 Prozent der rumänischen Bevölkerung – ist die rumänisch-orthodoxe Kirche die zweitgrößte

orthodoxe Kirche nach dem Moskauer Patriarchat. Mit dem Patriarchen leiten acht Metropoliten, fünf Erzbischöfe, 24 Diözesanbischöfe und mehr als ein Dutzend Auxiliarbischöfe die Kirche.

Aufschwung nach Ende des Kommunismus

Nach dem Ende des Kommunismus erlebte die Orthodoxie in Rumänien einen Aufschwung: So wurden seit dem 2.000 neue orthodoxe Gotteshäuser gebaut. Aktuell gibt es 28 Diözesen mit 14.537 Priestern und Diakonen, die in 15.717 Gotteshäusern zelebrieren, sowie 13 Diözesen in der Diaspora mit 513 Priestern und Diakonen. Zudem bestehen es an die

500 Klöster, in denen 2.810 Mönche und 4.795 Nonnen leben. Die rumänisch-orthodoxe Kirche ist seit 1961 Mitglied des Weltkirchenrates, der „Konferenz Europäischer Kirchen“ (CEC) und pflegt gute Beziehungen zu allen orthodoxen Kirchen sowie zu anderen christlichen Kirchen. Der derzeitige geschäftsführende Generalsekretär des Weltkirchenrats -Prof. Ioan Sauca - ist ein rumänisch-orthodoxer Priester.

*Kathpress, 02.05.2020

MINȚILE DRILL LOCKDOWN DIN EPOCA DE AUR A DESPOTISMULUI SANITAR

† IGNATIE, Episcopul Hușilor

Ne aflăm încă (13 mai 2020) în recluziunea impusă de un agent patogen nanometric. Efectele directe ale prezenței și manifestării acestui virus le simțim din plin. Probabil că peste ceva vreme, după anularea restricțiilor legale, totul va fi ca înainte. Ceea ce s-a schimbat însă fundamental este ceva legat de mintea noastră.

Se pare că unii întrupează din plin acel *drill lockdown* din lumea anglofonă pe vreme de pandemie. Adică, toate căile de acces ale unei clădiri sunt închise, încât nimeni nu mai poate pătrunde din afară înăuntru și nici ieși dinăuntru afară. Transpunând pe plan uman, mintea *drill lockdown* este o minte care nu se mai sfătuește cu nimeni, nu are nevoie să fie validată de nimic și de nimeni din exterior, se crede, în ignoranța ei, autosuficientă și își bagă nasul, prin păreri și recomandări, unde nu-i fierbe oala, ca să mă exprim mai pe românește. Cu alte cuvinte, este o minte inflexibilă.

De aceea, sfatul meu este următorul: dragi seculariști intoleranți și alergici la credință, dacă nu vă privește, în mod direct, maniera în care ne trăim viața spirituală și liturgică, adică nu sunteți parte integrantă a ei, nu duceți grija noastră că ne descercăm cât se poate de bine și fără mințile dumneavoastră luminate de neonul Iluminismului și al ateismului feroce de factură neocomunistă.

Pentru mințile *drill lockdown* lingurița este *aprioric* virusoasă, deși nimeni nu a putut demonstra, obiectiv vorbind, cel puțin până acum, cu argumente științifice, – oricum este la modă să ne închinăm zeiței „Știința” – că acest obiect de cult este un pericol epidemiologic de neînving. Nu idolatrizăm lingurița, dar nici nu este nevoie să ni se spună care ar trebui sau nu să fie rolul ei în cultul Bisericii. Sau că oricând poate fi extirpată din Liturghie, doar pentru că unora li

se năzărește că ar fi agent patogen al virusului buclucaș.

Pentru mințile *drill lockdown* Biserica trebuie să se zbată, să clameze și să apere dreptul fundamental statuat de Constituție cu privire la libertate religioasă a cetățenilor. Bisericii i se cere obsesiv să fie responsabilă, de parcă pe vremea stării de urgență ar fi fost cea care a sfidat toate regulile impuse, când, de fapt, știm cu toții cât de sânguincios a respectat toate recomandările, fără să epateze în vreun fel.

Atunci când sunt impuse doar responsabilități și obligații fără respectarea drepturilor fundamentale ale demnității umane, plonjăm cu grație în dictatură. Este cam ceea ce trăim în aceste vremuri. Instalarea unui despotism sanitar, care se traduce printr-o imixtiune hilară și ineptă în ceea ce privește practica liturgică a Bisericii. Este ca și cum eu ca episcop, care nu dețin competențe științifice medicale, am pretenția ca epidemiologii, pe vreme de molimă, să țină cont de recomandările mele în materie de variabilitate genetică a virusului nanometric Covid-19.

Pentru mințile *drill lockdown* vârful pandemiei este iminent, dar încă nu se lasă venit și trebuie corelat, în taină, cu viața spirituală a Bisericii. Fără a crede în teoriile conspirației, aproape toate pronosticurile legate de vârful pandemiei au fost profetizate (doar) în legătură cu viața spirituală a Bisericii. Este redundant să spun că toate profețiile s-au dovedit, cel puțin până în momentul de față, a fi false. Prima dintre ele ne-a spus (rostită oficial pe 8 martie 2020), cu surle și trâmbițe, că vârful pandemiei va fi atins, nici mai devreme, nici mai târziu, fix de sărbătoarea Paștilor. Nu a fost să fie. Cu toate acestea, am sărbătorit Paștile în formă incompletă, adică fără credincioși. A doua profeție prevedea (rostită oficial pe 13 aprilie 2020) că țepușa pandemiei va străpunge devastator sănătatea României la câteva zile după sărbătoarea Paștilor (22-26 aprilie), adică în Săptămâna Luminată și de Paștile Blajinilor, când ortodocșii ies la cimitire, ca să se roage și să cinstească memoria celor dragi plecați în lumea veșniciei. Profeția nu s-a împlinit. Cu toate acestea, cei dragi ai noștri au fost privați de a li se cânta, cu o lumânare aprinsă, deasupra mormintelor „Hristos a înviat”, pentru că „o persoană moartă nu dispăre din comunitate, ci devine o parte a ei permanentă, deși invizibilă” (Roger Scruton, *Cultura modernă pe înțelesul oamenilor inteligenți*, traducere din limba engleză și note de Dragoș Dodu, București, Editura Humanitas, 2017, p. 21).

Pentru mințile *drill lockdown* Biserica este formată doar din bătrâni, care, ni se tot predică obsesiv aceste lucruri, sunt mult mai vulnerabili în fața acestui virus... Câtă manipulare și lipsă de respect, mai ales, față de bunicii noștri și implicit față de Biserica. Această polarizare, indusă subliminal, îmi miroase a comunism, al cărui ADN era lupta de clasă. În cazul de față, între bătrâni și tineri. Ambele segmente de vârstă trebuie puse în relație antagonică.

Orice curios, dacă intră într-o biserică citadină sau rurală, va constata cu suficientă lejeritate că sunt credincioși de toate vârstele, de la copii și tineri până

la bătrâni. Așa că nu mai vindeți, rogu-vă, flori florarului, pentru că ne cunoaștem grădina Bisericii și știm ce categorii de vârstă avem.

În loc de epilog: „*Mircea Ciobanu*: Sire, cum se vede, lumea acum, de la Versoix? *Regele Mihai*: Multă intoleranță și credință peste tot șubredă. Moralitatea e și ea în declin. Oamenii parcă nu mai vor să lupte pentru adevăr, ceilalți sunt lasă-mă să te las, și când e unul care iese puțin din comun și începe să spună că e nevoie de adevăr, că nu e bine, că libertatea e rău înțeleasă, îl numesc în fel și chip și-i dau la cap. Pe scurt, se întâmplă ceva rău. Nici sfârșit complet, nici început, ceva între. Iar civilizația noastră nu prea știe încotro merge”.

*Fragment: <https://episcopiahusilor.ro/mintile-drill-lockdow>

TELE-VIAȚĂ LITURGICĂ, ÎN VREMURI PANDEMICE

Teodor BACONSCHI*

În cele trei decenii de la prăbușirea comunismului, Biserica a fost liberă: o libertate fondată pe jertfa celor – mai ales tineri – care au fost asasinați în timpul revoluției din '89. Această stare – asociată treptatei democratizării, deci regăsirii unor drepturi fundamentale, negate de fostul regim totalitar – i-a permis și să-și fondeze propriile mijloace de comunicare în masă: de la ziare și posturi de radio, până la o televiziune proprie, numită *Trinitas*, nu Sf. Troiță... La fel, odată cu apariția internetului și, ulterior, a rețelelor de socializare (*social media*), pastorația a mai făcut un pas către modernitatea târzie, dominată de aceste spectaculoase evoluții tehnologice: de la Patriarhia Română, până la Mitropolii și (Arhi)episcopii, fără a uita puzderia de parohii – celula corpului eclezial – mesajul Evangheliei nu s-a mai mulțumit cu predica din fața ușilor împărătești ale iconostasului sau cu orele de religie organizată la școală, ci a trecut în eter, ocupând un spațiu virtual tot mai vast. Libertatea aceasta, prompt adaptată la oportunitățile noului mileniu, a devenit oglinda vieții bisericești, chit că – tot ea – a dublat discursurile ”oficiale”, sub autoritatea Sf. Sinod, cu destule ilustrări abuzive ale unei Ortodoxii intrate pe mâna unor persoane sau grupuri care vorbesc în numele ei, fără să dețină necesara autoritate canonică, sacramentală sau teologică. Era, desigur, inevitabil, de vreme ce democrația funcțională exclude cenzura. Biblia însăși e consultabilă online. Multe portaluri ortodoxe au lămurit, pentru doritori, felurite aspecte ale Tradiției răsăritene, propunând medalioane hagiografice, lecții omiletice, linii de exegeză, texte patristice și filocalice sau explicații liturgice. Ne vom aminti de aceste trei decenii ca despre o perioadă fastă, în care BOR s-a

dezvoltat deodată cu libertatea economică și de mișcare, neîngrădită de nimeni și de nimic, în comunicarea ei cu poporul drept-credincios.

Iată că, de două luni, politica de carantinare a dus la o situație pe care – aproape ironic, dacă e să evocăm aici latura ironică a pedagogiei divine – nu am anticipat-o. Un greu de uitat Mare Post pascal, străbătut cu bisericile golite de credincioși. Preoți și ierarhi singuri cu Dumnezeu euharistic, mistic prezent în sfintele potire, un cler claustrat în lăcașurile unde doar sfinții din icoane par să țină isonul, alături de nevăzutele cete îngerești. Pe acest fundal deopotrivă insolit și întristător, cei mai mulți slujitori ai altarului au recurs la soluția alternativă cea mai comodă: transmiterea live a slujbelor, pe Facebook sau YouTube. În paralel, ne-am „bucurat” (vine vorba) de impecabil-tehnicele transmisiuni „pe viu”, asigurate de Trinitas TV.

Cum era de așteptat, au apărut și opiniile contrare, deloc neîntemeiate. Sigur că e o soluție de avarie, deci temporară. Dar am constatat și eu (însoțit de familie și confirmat de prieteni) că tele-viața liturgică e *altceva* și nicidecum suficient. Mergeam la Sf. Liturghie făcând adesea greșeala (aproape inconștientă) de a-i cam neglija pe frații și surorile din preajmă. Acum realizez că numai acea comuniune, într-o obștească respirație a rugăciunii, e reală, eficientă, autentică și sfințitoare. Chiar dacă, ascultând sfaturile preoților, am căutat să facem și din propria locuință o capelă privată, una e să fii acolo, în casa lui Dumnezeu, și cu totul alta să te reculegi pe o... canapea, în salon. Rău e și că, în imaginarul colectiv, s-a consolidat în răstimp imaginea unor biserici goale. Tot rău e și că decizia autorităților de a carantina lăcașurile și după 15 mai 2020 s-a luat cu argumentul că ele sunt frecventate *mai cu seamă de vârstnici*, deși nu e (doar) așa. Bine, în schimb, e că – de la distanța izolării impuse cu poliția – mirenii au putut pricepe mai bine logica perfectă și simbolismul profund al fiecăruia act de cult.

Desigur că se va reveni la „normal”, chit că s-au înmulțit profeții cam precari ai sloganului „nimic nu va mai fi la fel”. Măcar să ne fi schimbat, fiecare și cu toții, în creștini mai aproape de datoria vieții noastre!

*Autorul – are un doctorat la Universitatea Sorbona, Paris (1996) – este teolog, diplomat și scriitor.

<http://telegrafulroman.blogspot.com/2020/05/tele-viata-liturgica-in-vremuri.html> (26 mai 2020)

MEDICINA ȘI PREOȚIA

Pr. Dr. Ștefan MINDEA*

Eu cred că aceste două domenii merg mână în mână. Dacă ne gândim și din punct de vedere istoric, cei leproși erau trimiși la preoți, Biserica noastră este plină de sfinți care vindeau. Orice boală trupească are și o bază sufletească și

din acest motiv consider că ideal, în condiții perfecte, fiecare medic ar fi și preot. Pe lângă toate eforturile și dedicația profesională fără harul lui Dumnezeu actul medical este absolut un chin.

Viața noastră s-a schimbat foarte mult prin relația cu Părintele Iustin Pârvu. Duhovnicul meu, *părintele Iustinel* de la mănăstire, prin unele discuții pe care le-am mai avut, ne-a convins ca să ne întoarcem în țară. Dar nu convins, convins nu este cuvântul corect, nu vreau să fiu înțeles greșit aici, pentru că decizia, la urma urmei, fiecare om, fiind adult, și-o asumă. Dar el crea dorința ca să iei o asemenea decizie.

Nu pot concepe să vadă răsăritul fără ca ziua să înceapă cu Dumnezeu. Credința în Hristos este esența vieții, legătura cu Dumnezeu fiind esențială pentru existența noastră ca oameni. Haideți să facem un exercițiu de imaginație și să vedem dacă viața în afara divinității ar avea vreun sens. Bine-nțeles că nu! Fiecare zi începe cu pravila, pentru că nu poți avea o zi bună dacă nu respecti canonul de rugăciune, iar eu mă străduiesc să fac asta.

În neurochirurgie lucrurile sunt ceva mai complicate decât s-ar părea și asta pentru că în cazurile grave, în cancere, în metastaze, te uiți spre Cer și aștepti ca Dumnezeu să te ajute să iei decizia cea mai înțeleaptă. De obicei, eu mă rog de când pacientul vine la consultație până în momentul în care iau decizia de a-l opera. În timpul operației, rugăciunea îmi dă siguranță, spunea medicul într-un interviu acordat pentru revista *Lumea Credinței*. În ceea ce privește activitatea desfășurată la clinică, neurochirurgul a spus că își oferă o jumătate de oră răgaz pentru a se gândi la toate cazurile din ziua respectivă. Iau fiecare caz în parte, îl analizez cu multă seriozitate, fie că este vorba de consultații sau tratament, dar mai ales în cazul pacienților care urmează să fie operați. Eu personal stau de vorbă cu fiecare în parte, astfel încât pacientul să nu mă simtă ca pe un medic, ci ca pe un prieten. Din punctul meu de vedere, siguranța că totul va fi bine pentru persoana respectivă este esențială.

Întâlnirea cu familia, cu soția și cei șase copii este o adevărată binecuvântare. Cinăm împreună, ne rugăm împreună, mulțumindu-I Bunului Dumnezeu pentru bucuria sfârșitului de zi.

Anul trecut, părintele Ștefan Mindea a primit din partea Preasfințitului Părinte Ignatie al Hușilor distincția Crucea Episcopală „pentru lucrarea foarte intensă desfășurată în slujba vindecării semenilor”.

*Medic neurochirurg de renume internațională, absolvent al Universității Stanford, ajuns la vârsta de 36 de ani cel mai tânăr șef de secție din istoria renumitei universități a revenit în țară împreună cu soția și cei șase copii la sfatul Părintelui Iustin Pârvu, care i-a fost duhovnic. Timp de cinci ani consecutivi a fost premiat în Top 5 „cel mai bun neurochirurg” al Universității Stanford. După 35 de ani petrecuți în SUA, unde a devenit unul dintre cei mai renumiți neurochirurghi, specializat în neurochirurgie minim invazivă și chirurgie oncologică spinală, Ștefan Mindea a decis să se întoarcă în țară, împreună cu soția și cei

șase copii ai săi, la Constanța. În prezent, doctorul Mindea tratează și operează la Constanța oameni suferinzi, de orice condiție socială, iar duminica slujește ca preot. Dr Mindea a efectuat în premieră mai multe intervenții minim invazive cerebrale și spinale la Universitatea Stanford și are peste 40 de publicații și lucrări în jurnale internaționale de specialitate, colaborator în 5 cărți de neurochirurgie și peste 100 de prezentări în diverse congrese internaționale de Neurochirurgie.

<https://basilica.ro/neurochirurgul-stefan-mindea-la-hirotonie-in-conditii-perfecte-fiecare-medic-ar-fi-si-preot/>.

GOLUL DIN NOI

Ieromonah Savatie BAȘTOVOI

Nu lipsa Împărtășaniei este adevărata problemă, ci faptul că, împărtășindu-ne mulți ani la rând, nu am agonisit nimic. Golul din noi trebuie să ne sperie. Hristos se descoperă și rămâne cu noi în măsura în care suntem capabili să-L primim. Ce știm despre Hristos? Ce știm

despre Biserică? Maslu cu o sută de oameni sănătoși care se înghesuie cu pomelnice pentru sporul casei și noroc la măritis? Ghicitori pe la pustnici răătăciți la care mergem cu fructe de mare că „nu au voie să mănânce carne”? Asta e tot ce știm și ne era de ajuns. Dar nu e.

Nu există vreo lucrare magică a Împărtășaniei care să țină loc de citirea Scripturii, de rugăciunea cu lacrimi, de milostenie, de iertare, de blândețe, de iubire. Împărtășania devine lucrătoare doar căzând pe acest pământ al virtuților. Dimpotrivă, pentru a ne împărtăși, trebuie mai întâi să-L cunoaștem pe Hristos, să cercetăm Scripturile, să știm dogmele credinței, temelia Bisericii. Dar cum vom face acestea dacă singura salvare pare să fie televizorul și *live*-urile. Lipsa cunoștinței este cel mai grav păcat al ortodocșilor și acum se vede răutatea și pericolul lui.

Citiți și îmbogățiți sufletele voastre cu har din care să vă adăpați la vreme de secetă. Așa cum cămila bea multă apă când găsește, ca să aibă și pentru când nu va mai avea, așa cum oaia înghite iarbă neconținut și o rumegă mai apoi în tihnă, tot așa și noi trebuie să fim plini de înțelepciune, de cuvinte bine ticluite culese din Scripturi și de la Sfinții Părinți. Fără o bogăție de învățături, pilde și psalmi care să cânte singuri în inimă și minte, omul nu poate suferi singurătatea și nu poate menține focul credinței. Schimbarea minții prin lucrarea harului este scopul vieții creștine. Iar asta nu se face fără cunoștință, fără cercetarea Scripturilor, care este o poruncă dată de Hristos însuși.

Începeți să citiți cărțile Sfinților. Nu dialoguri cu părinți contemporani, ci cărțile Sfinților scriitori de odinioară. Textul scris, nu vorbit, are rigoarea pe care mintea noastră a pierdut-o. Ne place să ascultăm sau să citim dialoguri libere deoarece mintea noastră și-a pierdut rigoarea. Totuși o minte fără rigoare este o minte slabă în proces canceros. Citiți mai puțin, dar citiți cărți fundamentale. Și învățați să gândiți. Faceți, vă rog, un obicei din a gândi riguros. Biserica se ține pe dogme, pe dreapta mărturisire ca și pe o piatră.

Timpul acesta va trece. Decât să vă victimizați că nu puteți merge la slujbe, mai bine ați citi și v-ați umple inimile de bucurie. Pace tuturor.

*Este un eseist, poet, romancier, teolog și scriitor român din Republica Moldova născut în 1976 în Chișinău. Tatăl său, Valentin, a fost profesor de logică la Universitatea „Ion Creangă”, adept al ateismului științific; iar mama – Claudia, absolventă a Institutului de Arte, secția regie. Până la 20 de ani a fost ancorat în concepțiile tatălui său, trăind în casă fără rugăciune, cruce sau icoane.

TRANSILVANIA, starea noastră de veghe*

Acad. Ioan Aurel POP

Câte ceva despre români și maghiari în trecut... Dincolo de dispute, prezente mereu între cele două popoare, viața a decurs normal. Între secolele XI-XIII, după

cucerirea Banatului și părților vestice (numite ulterior Partium), Transilvania a devenit provincie (voievodat) a Regatului Ungariei, până la destrămarea acestuia, sub loviturile otomanilor, în 1541. Primele mențiuni scrise despre români nu-i pomenesc pe aceștia decât în postura de victime cărora li se răpește ceva sau de condamnați pentru „fărădelegi”.

Deși au fost acceptați o vreme în structurile puterii (ca participanți la adunările țării), alături de nobili, de sași și secui, românii au fost tratați, în general, ca popor cucerit cu sabia și supus. Discriminarea a fost inițial socială și confesională (nimeni nu putea stăpâni pământ fără act scris de donație regală; numai catolicii puteau fi nobili adevărați), dar, din secolul al XV-lea, românii (ortodocși) au ajuns să fie asupriți și sub aspect etnic, iar această asuprire etnică s-a accentuat apoi mereu. Discriminarea a generat reacții de apărare, uneori violente, încercări de reluare a bunurilor răpite, cotropiri de hotare abuzive, incendieri etc., încât românii apar înaintea legii celei noi ca „răufăcători”.

Acei posesori români de sate (puțini ca număr) care s-au pus în slujba regalității și au reușit să aibă documente pentru pământurile lor au ajuns nobili, unii au trecut chiar la catolicism și au ocupat funcții importante în comitate, în voievodat și în regat. Este cunoscut exemplul lui Iancu de Hunedoara, al cărui fiu (Matia Corvin) a devenit chiar rege al Ungariei. Aceștia s-au desprins din sânul neamului lor. Între 1541 și 1688, Transilvania (unită cu părțile vestice) a fost principat autonom sub suzeranitatea Porții otomane. Acum, discriminarea românilor a fost consfințită prin documente cu putere de lege. Țara a fost condusă de trei națiuni (ungurii, sașii și secuii) și patru confesiuni (calvină, luterană, unitariană și catolică).

Românii ortodocși – majoritatea populației – nu se regăsesc nicăieri în eșichierul puterii, ei fiind considerați răbdați (acceptați) în țară „până va dura bunul plac al principilor și cetățenilor”. La 1599-1601, Mihai Viteazul – singurul principe care a condus Transilvania în nume românesc – a încercat să-i ridice pe români la egalitate cu națiunile și religiile privilegiate, dar fără succes. Din 1688 până la 1918, Transilvania a fost – sub forme diferite – parte a puterii Habsburgilor și în tot acest timp (aproape două secole și jumătate) discriminarea s-a adâncit, încât românii și-au organizat o mișcare de emancipare națională, ca și celelalte popoare asuprite din imperiul austriac și apoi din dubla monarhie. Chiar și unirea cu Biserica Romei (1697-1701) a fost privită de români ca o formă de emancipare, de accesare spre egalitate cu națiunile privilegiate, adică spre demnitate. Dar nu a fost așa.

Astfel, secole la rând – pentru unele zone aproape un mileniu –, românii veniți în contact cu ungurii au fost tratați ca supuși, nedemni de a fi cetățeni cu drepturi depline, fără școli susținute de stat, fără drept de a clădi biserici în orașe și de a locui acolo, de a învăța meserii și de a ocupa funcții publice etc. Singurele lor „drepturi” erau munca tăcută și fără de odihnă, plata dărilor către stat (rege), nobili și (uneori) biserica catolică și serviciul militar. Astfel, românii erau principalii purtători ai sarcinilor publice (adică ei întrețineau statul, societatea), dar erau socotiți locuitori de mâna a doua, cu drepturi limitate.

Discriminarea i-a adus în situația de a fi un popor fără elite (cu excepția preoților, aflați și ei în situația materială a țărănilor iobagi), fără știință de carte (frecventau, unii, doar școlile confesionale) și, mai ales, fără averi, adică fără baza materială a puterii. Toate acestea au creat în rândul românilor o mentalitate de supuși sau de slugi, iar în rândul maghiarilor (cărora li s-au adăugat, din secolul al XIX-lea, și secuii) o mentalitate de stăpâni sau de dominatori. La începutul secolului al XX-lea, dacă este să facem un soi de bilanț, poporul român era cel din urmă dintre popoarele de bază ale Transilvaniei: era,

categoric, cel mai numeros (două treimi din toată populația), cel mai sărac, cel mai puțin instruit, cel mai disprețuit etc. Firește, stăpânii afirmă că totul se datora inferiorității ancestrale și intrinseci a „valahilor”, dar judecătorii imparțiali – și erau deacum destui – puneau în lumină discriminarea multiseculară, care-i ținușe pe români în înapoiere. Când și se inoculează timp de generații întregi ideea că ești incapabil, leneș și prost, începi să crezi și tu acest lucru și să te porți ca atare...

După 1918, lucrurile s-au inversat din multe puncte de vedere: Transilvania, conform deciziei majorității populației (două treimi dintre locuitori) luată la 1 Decembrie 1918 și confirmării marilor puteri (la Conferința păcii de la Paris, din 1919-1920), a devenit parte integrantă a Regatului României, românii au ajuns stăpâni, iar maghiarii au devenit, pentru prima oară în istoria lor, minoritate națională și religioasă.

România s-a angajat să respecte, la insistențele marilor puteri și conform unor angajamente luate de participanții la Marea Adunarea Națională de la Alba Iulia, un cod al drepturilor minorităților, pe care le-a prevăzut în mare măsură și în Constituția din 1923. Firește, ca întotdeauna, de la litera legii până la aplicarea ei este o diferență. Au fost și români destui care au considerat că venise momentul istoric mult așteptat de a se răzbuna pe secolele de umilințe, de bătaii, de privări de libertate și de bunuri, de dispreț și batjocură. Natural, aceștia (chiar dacă unii suferiseră ei înșiși înainte de 1918), neputându-se răzbuna pe vinovații de odinioară, își vărsau năduful pe urmașii celor de demult, care nu aveau nicio vină!

*Vatra veche, 12.2019, p. 35. Autorul este rectorul Universității din Cluj, mare specialist în istoria Evului mediu și actualmente președinte al Academiei Române.

Cuvinte nemuritoare de la Părintele Arhiepiscop Pimen*

cheamă la El și prin necazuri și prin dureri, pentru că așa putem să ne înțelegem, să înțelegem mai bine voia lui Dumnezeu care este sfințirea vieții noastre.

3. Să vedem ce e mai de preț, trupul sau sufletul. Să ne îngrijim, dar să nu ne îngrijorăm.

4. Ștefan cel Mare a biruit cu post, rugăciune și Sfânta Cruce și așa vom birui și noi dacă vom păstra credința strămoșească și dragostea de neam și de pământul nostru strămoșesc.

5. Dacă am primit vindecare de boală sau dacă am primit orice altă binecuvântare de la Dumnezeu, suntem datori să aducem o jertfă. Suntem datori să renunțăm la ceva pentru binele celui de lângă noi și mai ales pentru binele celui suferind. Aceasta este viața creștină: să ne jertfim pentru cei de lângă noi.

6. Cum unui pom i se dă formatul și buna creștere în pepinieră, așa și noi suntem educați în pepiniera duhovnicească, familia: mama și tata.

7. Trebuie să ne zidim sufletește unii pe alții prin această strădanie permanentă de a bine-plăcea lui Dumnezeu, de a înlătura gândurile cele rele, faptele rele, cuvintele nesocotite, de a nu ne răzbuna, de a ierta și a cerceta Sfânta Biserică, a respecta posturile și celelalte rânduieli bisericești. Toate sunt spre folosul nostru duhovnicesc.

8. Trebuie să pătimim iertând celui care ne greșește, pentru că dacă nu este iertare nu este nici dragoste.

9. Educația este un proces greu, un proces sfânt și sfințitor și nimic din ceea ce este bine nu putem face fără ajutorul lui Dumnezeu.

10. Dumnezeu ne dă tot ce ne trebuie, dar noi trebuie să contribuim cu ascultarea poruncii Sale și cu ceea ce stă în puterea voinței noastre.

11. Dacă este să spun ce am iubit mai mult, este că am iubit să fiu ascultător și să fac lucrul, cum se spune, ca pentru Dumnezeu.

12. Cunoaștem multe despre viața lui Ștefan cel Mare, nu cunoaștem însă data nașterii, pentru că, în trăirea creștină, data cea mai importantă din viața unui om este data morții, pentru că atunci încheiem bilanțul faptelor noastre.

13. Unor copii, în fața unui manuscris: Vedeți, sunt rânduri drepte, litere frumoase, fără pată de cerneală. Și știți cu ce se scria atunci? Cu pană de gâscă, dar idei de aur. Astăzi mulți scriu cu peniță de aur, dar idei de gâscă.

14. Minusurile sunt foarte mari, pentru că trăim într-o epocă materialistă. Este o epocă pur materialistă, care urmărește informarea nu educarea. De aceea Biserica trebuie să se implice pentru înduhovnicirea lumii de astăzi și mai ales a tineretului. Și așa cum pomul mai întâi în pepinieră se formează, la fel și omul. Tânărul, copilul trebuie adus la Biserică pentru că aici se formează; învață cele ale vieții, învață să fie conștiincios.

15. Pentru asta am devenit preot. Să învăț a muri în fiecare zi. Ne pregătim în fiecare zi de marea întâlnire cu El.

*Biserica Ortodoxă Română a pierdut astăzi (20 mai 2020) un vrednic de pomenire ierarh al ei, pe cel care a fost Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților în ultimii 29 de ani și al cărui nume, alături de ale altor înaintași ai săi, va rămâne mereu legat de ocrotirea splendidelor mănăstiri bucovinene. Mormântul ierarhului se află la mănăstirea Sihăstria Putnei din județul Suceava.

*Publicat de [Sorin Ionițe](https://basilica.ro/arhiepiscopul-pimen), <https://basilica.ro/arhiepiscopul-pimen>
(20.05.2020)

MITROPOLITUL PRIMAT NIFON

Este o personalitate marcantă pentru tematica propusă de Patriarhia Română în 2020 – „Anul omagial al pastorației părinților și copiilor și Anul comemorativ al filantropilor ortodocși români”.

În data de 5 mai 2020 s-au împlinit 145 de ani

de la trecerea la cele veșnice a Mitropolitului primat Nifon.

Cunoscut drept Mitropolitul care a luat parte la Unirea Principatelor, primul președinte al Senatului României sau primul Mitropolit primat al României, de multe ori se uită faptele de suflet ale ierarhului, peste care timpul a așternut liniște.

Una dintre acestea este fostul **Seminar „Nifon”** (desființat în 1948). Instituția cu 8 clase era deschisă în 1872, din banii săi, și s-a întreținut – până în anul 1948 – din fondurile lăsate de mitropolit și din veniturile moșiei Letca Nouă. Pentru că era o fundație particulară, ctitorul alocase seminarului o întreagă avere din veniturile căreia să se poată întreține, să acorde burse, haine elevilor meritoși și alte ajutoare materiale familiilor sărace.

În 1941, seminarul nu mai avea nimic din proprietățile lăsate de ctitor, deoarece fusese expropriate de stat în schimbul unor rente anuale care nu acopereau decât în mică parte necesitățile de funcționare. Seminarul a avut la catedră profesori, care au ajuns în ierarhia bisericească, precum mitropolitul Nifon al Olteniei sau episcopii Ghenadie al Râmnicului și Ilarie al Constanței. Înainte de desființarea din 1948, Seminarul „Nifon” din București era unul dintre cele mai prestigioase școli de profil din România.

După fondarea Seminarului, mitropolitul a înființat, în 11 decembrie 1874, și un „**Fond special pentru instrucțiunea și formarea cetățenilor folositori țării**” din veniturile a două moșii pe care ierarhul le deținea. Fondul era stabilit de ierarh cu câteva luni înainte de plecarea sa la Domnul, printr-un act testamentar citat de Revista Biserica Ortodoxă Română (9/1874-1875). Jumătate din resurse erau destinate bursei pentru educația laică a copiilor sărmani și cealaltă jumătate actelor de binefacere către văduvele preoților și orfani.

Astfel, testamentul prevedea ca prin „Fondul de instrucțiune și ajutorare Nifon”, să fie acordate în liceele și gimnaziile laice burse „*copiilor sărmani, care se vor distinge mai mult la învățătură încă din clasele primare și care, pe lângă fericite dispozițiuni și numele onorabil al părinților, vor uni și o bună conduită recunoscută*”.

Dintre realizările Mitropolitului Nifon merită notate deschiderea seminariilor teologice eparhiale, închise în cursul revoluției din 1848, și înființarea unei tipografii. Vrednicul de pomenire mitropolit a refăcut cu cheltuiala sa: Mănăstirea Zamfira, Schitul Cetățuia din Râmnicu Vâlcea și a ridicat din temelie biserica din Letca Nouă (azi județul Giurgiu).

Mormântul Mitropolitului Nifon, aflat la Mănăstirea Cernica, de lângă București, unde ne-am rugat cu grupul de pelerin vienezi în iunie anul trecut.

*Fragment: <https://basilica.ro/an-omagial-2020-testamentul-filantropic-al-mitropolitului-primat-nifon/>

FILANTROPUL EMANOIL GOJDU (1802 - 1870)

Pr. Dr. Emanuel Pavel TĂVALĂ*

În Catedrala mitropolitană din Sibiu a fost oficiat luni, 3 februarie 2020, un parastas pentru filantropul român Emanoil Gojdu, la împlinirea a 150 de ani de la trecerea sa la cele veșnice. Slujba religioasă a fost oficiată de Înalt Prea Sfințitul Părinte Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, împreună cu un sobor de preoți și diaconi.

Preoții și credincioșii prezenți în Catedrala mitropolitană din Sibiu au înălțat rugăciuni către Dumnezeu pentru odihna veșnică a celui care a lăsat moștenire averea sa imensă pentru ajutarea tinerilor ortodocși români născuți în Transilvania și Ungaria, pentru ca aceștia să urmeze studii universitare cu ajutorul unor burse. Prin testamentul său, redactat la 4 noiembrie 1869, avocatul, patriotul militant și filantropul Emanoil Gojdu lăsa generațiilor de după el resursele materiale necesare pentru a susține educația tinerilor români ortodocși în principal din Transilvania, iar Biserica Ortodoxă din Ardeal avea să devină administratorul Fundației Gojdu, cu misiunea de a duce la îndeplinire prevederile testamentare.

La finalul parastasului, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Laurențiu, președintele Fundației Gojdu, a vorbit despre personalitatea marelui filantrop și despre moștenirea sa lăsată poporului român din Ardeal.

„După trecerea lui Emanoil Gojdu la cele veșnice, Sfântul Ierarh Andrei Șaguna, ocrotitorul nostru, a hotărât ca ziua aceasta să fie serbată în toată Biserica din Ardeal printr-o pomenire specială. De câțiva ani, am încercat și noi să ne amintim de marele Emanoil Gojdu, la propunerea unor iubitori ai acestui mare patriot de a face în bisericile noastre pomenirea celui care, prin Fundația care i-a purtat numele și prin vestitul său testament, și-a lăsat toată averea unei slujiri îndelungate, unui proiect pe care nu l-am mai văzut la nimeni și nu știm dacă vom mai întâlni pe cineva care să gândească cu inima, dar și cu mintea, atât de rațional și matematic, stabilind burse pentru tinerii ortodocși din Ardeal. Au existat un proiect, o programare făcute până în anul 2050, ca bursele să se îndrepte către tineretul nostru. Din păcate, moștenirea sa a fost râvnită și de alții și a rămas unde a rămas, ce a mai rămas la noi s-a mai recuperat, ceea ce este foarte important, pentru că acest binefăcător a oferit tineretului Bisericii din Ardeal averea sa, punând-o, însă, sub ocrotirea Bisericii și mai ales încredințând și apelând la autoritatea Sfântului Ierarh Andrei Șaguna. L-a pus să gestioneze continuarea acestei lucrări și banii respectivi să-i folosească pentru educarea neamului, spre ridicarea tinerilor care aveau nevoie de sprijin. Suntem recunoscători acum și am făcut această ceremonie la împlinirea a 150 de ani de la stingerea sa din viață, dar în același timp legându-ne de ceea ce Biserica noastră, prin Sfântul Sinod, a hotărât ca acest an să fie un an comemorativ al tuturor filantropilor, binefăcătorilor noștri. Poate nu ne dăm seama ce valoare are fapta bună, ce bucurie se revarsă asupra noastră atunci când am făcut un bine. Este o bucurie specială, o bucurie deosebită, dar atunci când lași în urma ta o tradiție a bucuriei, suntem încredințați că tot ceea ce a făcut el i s-a întors acum sus în ceruri și va primi la sfârșitul veacurilor, la Înfricoșătoarea Judecată, cele cuvenite pentru sporirea acestei avuții, pentru că n-a îngropat talantul, ci l-a lăsat să lucreze și după plecarea lui la cele veșnice”, a subliniat ierarhul.

În același cuvânt, Părintele Mitropolit Laurențiu a vorbit și despre actualul statut al Fundației Gojdu de la Sibiu și despre demersurile pe care acestea le face pentru a recupera averea lăsată de marele filantrop și a o pune în slujba tinerilor, așa cum prevede testamentul său.

„Sperăm acum când îl comemorăm, când ne-am rugat lui Dumnezeu să-i primească darul său, ca, de acolo de sus, să-L roage pe Dumnezeu să putem să continuăm această lucrare. Nu este ușor în momentul în care primele forme legale care trebuia făcute nu au fost împlinite de ambele părți, română și maghiară, ci numai de una singură. Parlamentul român a aprobat statutul și ceea ce a propus Gojdu, dar cel ungar a mai așteptat. Acum, în Budapesta, numai un apartament dintr-una din cele cinci clădiri care i-au aparținut marelui filantrop este folosit de Biserica Ortodoxă din Ungaria, este o capelă acolo. Noi am primit două case la Oradea, un spital la Cluj care este cum este, este al nostru în proprietate, este în folosința statului și vom vedea mai departe ce va mai fi. Mulți dintre patrioții

noștri contemporani care au stat alături de noi ne-au rugat și au insistat să facem ceva ca această moștenire, care nu este nici a Bisericii Ortodoxe Române, nici a Statului român sau a celui maghiar, ci a tineretului român din Ardeal, să fie lucrativă, să se împlinească. Fundația Gojdu din Sibiu a fost înființată, dar nerecunoscută în toată valoarea și importanța ei ca moștenitoare a testamentului lui Gojdu. După insistențele noastre și după ce am depus la tribunal un exemplar autentificat din testamentul lui Gojdu, am reușit să obținem în 2015 recunoașterea Mitropolitului Ardealului ca președinte al Fundației Gojdu. Din fundație fac parte totii Episcopii titulari din Ardeal, Banat și Ungaria

Vor urma alți pași, dar numai cu ajutorul statului român care să sprijine această Fundație în a face o legătură cu statul maghiar, pentru că aceste resurse minimale pe care le avem nu ne ajută să facem nici cel mai simplu apel către forurile internaționale, acum nu putem nici măcar să evaluăm mărimea colosală a acestei moșteniri, și cu cât este mai mare, cu atât este mai greu de dobândit. Sperăm ca Bunul Dumnezeu să binecuvânteze continuarea acestei lucrări deosebite a celui mai mare filantrop român pentru românii din Ardeal”, a mai spus ierarhul.

După slujba religioasă, reprezentanții Fundației Gojdu au depus o coroană de flori la bustul marelui filantrop așezat în Parcul „ASTRA” din Sibiu, citim pe www.mitropolia-ardealului.ro.

* * *

Emanoil Gojdu (n. 9 februarie 1802, Oradea, Imperiul Habsburgic – d. 3 februarie 1870, Pesta, Ungaria) a fost un avocat de succes și patriot ardelean de origine aromână, familia sa fiind originară din Moscopole, astăzi un mic sat din sud-estul Albaniei, dar în secolele XVII-XVIII un mare oraș din Balcani și centru cultural și comercial al aromânilor, aici apărând prima tipografie din Balcani. Orașul a fost distrus în întregime în 1788.

Gojdu a fost un luptător neobosit pentru drepturile românilor din Transilvania și Ungaria. Casa în care s-a născut mai poate fi văzută și astăzi în Oradea, lângă așa-numita Biserică cu Lună.

Studiile preuniversitare le-a făcut la liceul romano-catolic al călugărilor premonstratensi din Oradea (în prezent Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Oradea). Studiile universitare le-a făcut la Academia de Drept din Oradea (1820-1821), la Academia de Drept din Pojon (1821-1822), iar mai apoi la Budapesta (1822-1824). Diploma de avocat a obținut-o la Budapesta, pentru ca mai târziu să o ia și pe cea de „notar cambial”. În 1824 s-a stabilit la Budapesta ca avocat și politician.

Emanoil Gojdu era mândru de originea sa de român ortodox. Casa lui din Budapesta a fost cunoscută ca fiind o casă românească, în care obișnuia să țină întruniri cu deputații români. Cu aceștia și sub președinția lui, s-a discutat și un proiect de lege „pentru egala îndreptățire a naționalităților”. „Ca fiu credincios al Bisericii mele, laud Dumnezeu, căci m-a făcut român; iubirea ce am către Națiunea mea mă îmboldește a stăruî în fața ca încă și după moarte să erump de sub gliile mormântului, spre a putea fi pururea în sânul Națiunii”.

Prin testamentul făcut la Budapesta în 4 noiembrie 1869, Emanoil Gojdu și-a lăsat averea „acelei părți a națiunii române din Ungaria și Transilvania care aparține la confesiunea orientală ortodoxă”, pentru acordarea de burse studenților și pentru ajutorul preoților. În acest sens a fost constituită o fundație. Această fundație a funcționat între 1870 și 1917, acordând foarte multe burse studenților români, dintre care se remarcă: Traian Vuia, Octavian Goga, Constantin Daicoviciu, Petru Groza și Victor Babeș.

După 1945 Fundația Gojdu a fost naționalizată de regimul comunist din Ungaria. Una dintre puținele clădiri care au rămas statului român este cea a Colegiului Național „Emanoil Gojdu” din Oradea.

În octombrie 2005 prim-ministrul Tăriceanu și ministrul de externe Mihai Răzvan Ungureanu au semnat cu guvernul maghiar un acord care prevedea înființarea – conform legislației ungare – a unei fundații publice româno-ungare „Gojdu”. Aceasta ar fi urmat să fie susținută anual financiar de cele două guverne - având ca bază patrimoniul lăsat moștenire de Emanoil Gojdu. Scopurile fundației – constituită pe principiile cooperării – ar fi fost selectarea de bursieri români sau maghiari, sprijinirea funcționării muzeului și a bibliotecii „Emanoil Gojdu”, precum și susținerea de manifestări expoziționale, conferințe și programe științifice.

Criticii acestui acord, promovat legislativ printr-o Ordonanță de urgență, au susținut ideea că prin adoptarea acesteia România s-ar afla în situația în care practic ar ceda gratuit patrimoniul „Fundației Gojdu” în favoarea statului maghiar. Pe acest fond proiectul de hotărâre privind adoptarea ordonanței Gojdu a fost inițial blocat în Parlamentul României mai mult de doi ani prin respingerea lui de către Camera Deputaților, motivul fiind faptul că prevederile sale ștergeau fondurile fundației legal înființată la Sibiu, conform legislației românești. La Senat – Camera decizională – proiectul a stat blocat în comisii până în martie 2008, când a fost și acolo respins. Tot în martie 2008, Președinția României a semnat decretul pentru promulgarea Legii privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului 183/2005 pentru ratificarea Acordului de înființare a Fundației Gojdu.

Curajul de a nu-ți plânge de milă*

Degeaba avem însușiri frumoase, mari calități, dacă ne lipsește curajul.

Frica este un foarte mare **păcat** și pe foarte mulți oameni frica îi împiedică să vină la Hristos sau să se **convertească** sau să fie mai buni. Le e frică. Degeaba avem însușiri frumoase, mari calități; dacă ne lipsește **curajul**, toate sunt corupte, toate sunt stricate. E **virtute esențială**, în lipsa căreia totul se pierde! Dacă vrei să fii liber, trebuie să știi să plătești. Dacă vrei să fii liber, trebuie să nu-ți fie frică de moarte...

Asupra apropierii de Hristos, proba care nu înșală, criteriul definitiv este **buna dispoziție**. Condiție neapărat trebuincioasă: a izbuti să-i faci felul ispitei celei mai comune, perfect și integral redată prin două locuțiuni ale graiului nostru: *a-ți plânge de milă și a sta ca o curcă plouată*.

Bine este a nu simți vreo atracție pentru astfel de roluri” **Nu plătiți bir suferinței**, complăcându-vă în **amintirea și repalparea ei**. Copleșiți-o prin transsubstanțializarea ei în sesizare neamăgită a realității și în fericire dârză. Numai **starea de fericire dârză dovedește că ești al Domnului**.

***Arhimandrit Arsenie Papacioc**, *Despre izbăvirea de întristare*, Constanța, 2013, pp. 63-64)

Gebet gegen Angst

Wichtig ist, dass wir uns auch daran halten und nicht die Angst-Gedanken, die Teufel und Dämonen uns andrehen wollen, aufgreifen und weiterdenken. Machen Sie es so wie König David: „**In Zeiten, da mir Angst ist, vertrau ich auf Dich! Mit Gottes Hilfe werde sein Wort (= Seine Verheißung) ich rühmen. Auf Gott vertrau' ich, fürchte mich nicht; was können Menschen mir antun?**“ (Psalm 56, 4-5) • Oder: „**Doch wenn ich Angst habe, vertraue ich Dir. Gott, ich preise dein Wort und vertraue auf Dich, warum sollte ich mich fürchten? Was können mir Menschen anhaben?**“ (Psalm 56,4-5)

PERLE de CUVINTE HRĂNITOARE

Wissenschaft ohne Religion ist gelähmt; Religion ohne Wissenschaft ist blind. Es gibt zwei Arten zu leben: Die erste ist, zu denken, das nichts ein Wunder ist. Die zweite ist, zu denken, dass alles ein

*Consilier cultural la Arhiepiscopia Sibiului, profesor la Facultatea de Drept „Simion Barnuțiu” a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu

Wunder ist. Ich bin sicher, dass Gott existiert.
(Einstein)

Nu doar în ultima seară din octombrie, ci în fiecare zi creștinii luptă „împotriva duhurilor răutății”. Sfântul Pavel ne sfătuiește cum să devenim învingători în luptă: „Stați deci tari, având mijlocul vostru încins cu adevărul și îmbrăcându-vă cu platoșa dreptății și încălțați picioarele voastre, gata fiind pentru Evanghelia păcii. În toate luați pavăza credinței, cu care veți putea să stingeți toate săgețile cele arzătoare ale vicelanului. Luați și coiful mântuirii și sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu” (Efeseni 6, 14-17).

Cu cât Îl vei iubi mai mult pe Dumnezeu, cu atât mai puțin vei păcătui. (Sf. Porfirie Cavescolivitul)

Rugăciunea pentru alții este foarte benefică pentru cel care se roagă pentru alții; purifică inima, întărește credința și nădejdea în Dumnezeu. (Sf. Ioan de Kronstadt)

Despre trei lucruri nu te grăbi să vorbești: despre Dumnezeu, până ce nu-ți întărești credința în El; despre păcatul altuia, până ce nu-l cunoști pe al tău; și despre ziua de mâine, până ce nu se luminează de ziuă. (Sf. Nicolae Velimirovici)

Precum lumina soarelui atrage ochiul cel sănătos, așa și cunoștința lui Dumnezeu atrage spre sine în chip firesc mințile curățite prin dragoste. Rugăciunea este singura ce ne poate înălța la cunoașterea lui Dumnezeu”. (Sfântul Maxim Mărturisitorul)

TU, CEL FĂRĂ DE MOARTE

Mircea Dorin Istrate
20.06.2020

*Tu, cel fără de moarte, la nimenea dator,
Tu, începutul lumii, de viață dădător,
Tu vieții cap la toate și-n ele răspândit,
Tu, veșnicia însăși la timpul nesfârșit,*

*Tu ești al Nostru Tată, de toate creator,
Al morții și al vieții cel neseecat izvor,
Cel ce ne faci sortitul și Iertător de rele,
Speranțele ce-s puse în gândurile mele.*

*Sub umbra Ta Mărite, sorocu-i norocos,
Și de gândim la Tine, ăst loc ne e frumos,
Tu luminezi cărarea la cela ce-i în noapte
Și mi-l aduci la viață, pe cel plecat spre moarte.*

*La Tine închinare de-apururea-Ți vom face,
Cerându-Ți cea iertare și liniște și pace
Și spor în toate celea și multă sănătate
Și peste tot în lume, frăție și dreptate.*

*Ne ține dară Doamne, aici, pe-a noastră humă,
În sfântă libertate, cu toții dimpreună,
Să ne-nvechim de-arândul, mai până-n timp târziu,
Trecând ca-n anotimpuri, mereu din tată-n fiu.*

*

*Sub chipul Maicii Noastre și-a Ta în strălucire,
În candelă festila îmi arde-n pâlpâire
Și-n boaba de lumină, eu văd cum a-nceput,
Întâia cea clipită a lumii de demult.*

POMENIREA POETULUI nostru MIHAI EMINESCU la VIENA

În ziua de 15 iunie 2020 – la împlinirea a 131 ani de la marea trecere întru nemurire a nemuritorului nostru poet național – la statuia așezată în fața Bisericii ortodoxe române, Sf. Ap. Andrei, din Viena s-a făcut o pomenire. Anul trecut, în luna iunie, cu un grup de 50 de pelerini din Viena am ajuns sa-l pomenim pe poetul nostru național la mormântul lui din Cimitirul Bellu, din București.

Mihai Eminescu a fost un mare apărător al Bisericii noastre strămoșești căreia i-a recunoscut și apreciat rolul important în dezvoltarea culturii și a limbii române. Cuvintele sale mișcătoare ajung până la noi, iată trei citate celebre, ale genialului Eminescu, în acest sens: „Cine-o combate pe ea (Biserica noastră) și ritualele ei poate fi cosmopolit, socialist, nihilist, republican universal și orice i-o veni în minte, dar numai român nu e”.

„Biserica răsăriteană este de optsprezece sute de ani păstrătoarea elementului latin de lângă Dunăre”. „Ea a stabilit și unificat limba noastră într-un mod atât de admirabil, încât suntem singurul popor fără dialecte propriu-zise; ea ne-a ferit de înghițirea prin poloni, unguri, tătari și turci, ea este încă astăzi singura armă de apărare și singurul sprijin al milioanele de români cari trăiesc dincolo de hotarele noastre” (M. Eminescu, Opere, vol. X, Ed. Academiei, București, 1989).

Pentru Mihai Eminescu s-a săvârșit o slujba de pomenire de către Preotul Nicolae DURA și au fost depuse coroane de flori din partea Ambasadei Române, Ambasadei Republicii Moldova, a Asociației Mihai Eminesc din Viena. Au participat: din partea Ambasadei României la Viena: D-na Florentina Bălășoiu, Consilier diplomatic, coordonator secție consulară și Dl. Dr. Cristian Daniel, secretar 1; din partea Ambasadei Republicii Moldova la Viena Dl. consul Grigore Sadovic și Vitalie Cireș, D-na Laura HANT, Președinta Asociației Mihai Eminesc din Viena, Prof. Dan Toma Dulciu ș.a. DUMNEZEU să-l odihnească pe nemuritorul nostru Eminescu, iar noi să-i păstrăm memoria vie!

SFÂNTA LITURGHIE ȘI SFINȚIREA CLOPOTELOR NOII BISERICI DIN VIENA

Pr. Emanuel Nutu

În duminica Rusaliilor, Înalt Preasfințitul Părinte Mitropolit Serafim a săvârșit prima Sfântă Liturghie în noua biserică românească din Viena, urmată de slujba Vecerniei plecării genunchilor. Ziua hramului principal al acestei biserici a fost încununată de sfințirea celor 3 clopote, care sunt deja așezate în clopotniță/zvoniță.

Lucrările de construcție, realizate de către firma Concelex din România, au început în luna Noiembrie a anului 2018 și se vor termina în luna august a acestui an, urmând apoi realizarea picturii interioare și exterioare.

Ne-am bucurat de multă grijă, de mult sprijin și de multă rugăciune din partea Ierarhului și a credincioșilor, de multă dăruire din partea arhitecților, a inginerilor și constructorilor, astfel încât să putem privi biserica în toată splendoarea ei arhitecturală.

Această Biserică, ridicată într-un cartier nou de aproximativ 20.000 de locuințe, în apropierea parcului Prater, va fi o oaza spirituală pentru toți cei care caută liniștea sufletească, de aceea, ea nu va fi îngrădită, ci deschisă tuturor. Și mă bucur ca deja mulți vecini și nu doar, se apropie, o privesc atent, când a fost posibil au și intrat însoțiți spre a o vedea în interior, exprimându-și admirația.

După ce în toamna anului trecut a primit identitatea sa religioasă prin așezarea crucilor pe turn, altar și pridvor, astăzi biserica primește în mod

simbolic, prin sfințirea clopotelor, menirea de a chema spre Hristos, de a îndemna spre trezvie, de a alunga lenea duhovnicească, de a striga acestei lumi încorsetată de multe ori de frica, neputința, confuzie și neliniște, că există un loc al păcii, Biserica!

Să ne ajute Dumnezeu ca aceste clopote, să anunțe doar vesti bune, să ne transmită prin vibrația sunetelor lor chemarea la rugăciune, iar când vine primejdia, să o alunge prin puterea dată lor de Dumnezeu prin sfințire. Vor chema vii și vor plânge pe cei adormiți!

Cele trei Clopote, au fost donate de trei familii din Comunitate, familia Stanoia, familia Mikhail, familia Ionel și turnate în vara anului trecut la Innsbruck, la cunoscuta turnătorie Grassmayr, în prezența Părintelui Mitropolit Serafim, prin mijlocirea firmei Apel Industries. Sunt armonizate în tonul Do-Mi-Sol, iar această armonie, prin care Dumnezeu ne cheamă, trebuie să ne sensibilizeze pentru a trăi noi înșine în armonie cu Dumnezeu și semenii noștri. Clopotul mare are 270 kg, cel mijlociu 137 kg, iar cel mic 82 Kg. Au fost înfrumusețate cu icoanele ocrotitorilor familiilor donatoare și cu imagine florală sub forma de ghirlanda, pentru că ele ne trezesc spre lucrarea virtuților ca flori ale sufletului.

Am trăit această zi cu adânc sentiment de recunoștință față de toți cei care au ajutat și ajută prin jertfa lor la împlinirea acestui mare proiect de suflet al românilor din Viena.

La sfârșitul slujbei, toți credincioșii prezenți l-au felicitat pe Parintele Mitropolit Serafim cu ocazia împlinirii a 26 de ani de arhipăstorie în Mitropolia Germaniei, Europei Centrale și de Nord, iar ctitorii clopotelor au primit din partea Ierarhului Gramate Mitropolitare ca semn de recunoștință și aleasă prețuire.

Toti cei care doriți să ajutați la împlinirea acestui proiect de suflet, puteți lăsa jertfa dumneavoastră în acest cont deschis special pentru construcția noii biserici:

Rumänisch-Orthodoxe Kirchengemeinde in Österreich

Bank Austria

IBAN: AT101200010014231202

BIC: BKAUATWW

Verwendungszweck: Kirchenbau

RUGĂCIUNE și DIALOG în MIȘCARE

Cine își uită morții, locuiește doar în această lume, dar își uită să trăiască cu adevărat viața!

Duminică 21.06.2020, primă zi de vară din anul acesta, după Sf. Liturghie un grup de 23 de credincioși ai Parohiei noastre am făcut o plimbare în dialog și rugăciune prin Cimitirul Central din Viena. Pe o vreme ploioasă ne-am rugat și am pomenit pe soldații români înmormântați aici în primul război mondial, pe protoprezbiterul Petru Jancovschi (†1946), singurul preot român înmormântat la Viena, pe Vasile Onea (†1965), fost președinte al Comunității românești din Viena, la a cărei înmormântare Patriarhul Justinian a delegat pe episcopul său vicar Visarion, pe Nikolaus Dumba (†1890), mare comerciant macedo-român, înmormântat la câțiva metri de Beethoven și Mozart, pe Msgr. Leopold Strandl, prieten și sprijinitor al parohiei noastre. Am cântat, din tot sufletul, imnul Maicii Domnului: „Cuvine-se cu adevărat“ în marea Biserică Lueger, ce străjuiește ca o coloană vertebală acest mare loc sau curte a liniștii și al păcii: Friedhof. Cimitirul Central din Viena s-a deschis în urmă cu 150 de ani. Are 2,5 milioane de m2, zidul înconjurător are 11 km lungime și aici sunt înmormântați 3 milioane de răposați.

Ne-am oprit și am admirat – în armonia stropilor de ploaie – monumentele funerare ale marilor personalități ale muzicii mondiale: Beethoven, Strauss, Mozart, Schönberg Arnold, dar și ale președinților federali ai Austriei ș.a.

Din pricina vremii mai puțin frumoasă am amânat să ajungem data viitoare pe la mormintele: compozitorului Eusebiu Mandicevschi, numit cetățean de onoare al Vienei, a generalului Alexandru Lupu, a fraților Elias, mari filantropi din România ș.a. Am făcut acest dialog în mișcare sub impulsul a două ziceri:

- „Cimitirele sunt cele mai mari Universități ale lumii“ (P. Cleopa), aici toți oamenii învățăm că suntem muritori și ne putem organiza mai bine viața.

- „Optima philosophia et sapientia est meditatio mors = cea mai mare filosofie și înțelepciune este meditația la moarte“ (Epitaf din Stephansdom, Viena).

PROGRAM:

Duminică 28.06, ora 11,45: Rugăciune de mulțumire la încheierea anului școlar

Sâmbătă 12.09, ora 17,00 Rugăciune și spovedanie pentru elevi la începutul anului școlar

În lunile iulie și august slujbele noastre se vor desfășura:

DUMINICA și sărbătorile religioase: ora 8,30 Acatist; ora 9,00 Sf. Liturghie

Miercuri și vineri: ora 18,00 Acatist

Sâmbăta: ora 8,30 Acatist; ora 9,00 Sf. Liturghie; ora 18,00 Vecernia

RUFE zu CHRISTUS - Chemări la Hristos

Herausgeber: Rumänisch-orthodoxes Pfarramt

Biserici: WIEN 11. Simmeringer Hauptstr. 161;
15. Pouthong. 16

Tel. & Fax: 533.03.29; www.rumkirche.at

Capelă: 1010-WIEN, Löwelstraße 8/2

Pr. Dr. N. DURA, paroh, Tel. 0699/17 37 87 74

Pr. Drd. E. NUȚU, Tel. 0676/42 32 426;

Pr. Dr. I. MOGA, Tel. 0676/772 81 90;

P.b.b. Verlagspostamt 1014 Wien "GZ03Z034851 M"

**VĂ DORIM TUTUROR VACANȚĂ BINECUVÂNTATĂ, PLĂCUTĂ și cu ALESE BUCURII
SFINTE – cu DUMNEZEU – și ALĂTURI de TOȚI cei DRAGI !**

GESEGNETE und ERHOLSAME SOMMERTAGE!